

**Органи військової юстиції:
військова служба
правопорядку, військова
прокуратура, проблематика
військових судів,
нормативне-правове
забезпечення, особливості
функціонування під час
воєнного стану**

Органи військової юстиції є важливим фактором обороноздатності країни, який об'єднує правоохоронну функцію і функцію правосуддя у секторі безпеки і оборони.

У самому загальному вигляді це діяльність військової поліції, військової прокуратури, військових судів, як цілісного механізму, що діє в межах спеціального законодавства.

Такі особливості делегують певні правові відмінності від юстиції, так би мовити, цивільної. Тобто військова юстиція — це окрема правова система, яка застосовується до військовослужбовців, а в деяких випадках — і до цивільних осіб, діяльність яких тісно пов'язана зі збройними силами.

Головною метою військової юстиції є збереження дисципліни, належного порядку в збройних силах та забезпечення їх боєздатності. Структури, правила та процедури, що застосовуються у військовій юстиції, можуть суттєво відрізнятися від цивільних аналогів. У багатьох випадках військова юстиція функціонує як окрема система правосуддя з більш суворими правилами та процедурами, направленими на забезпечення внутрішньої дисципліни та боєздатності збройних сил.

Пропоноване видання надає читачам сучасне уявлення про загальне становище військової юстиції в Україні, з урахуванням ретроспективи, реформування у бік стандартів НАТО. Особливості діяльності під час воєнного стану та активних бойових дій, поступової деокупації країни також знайшли своє відображення. Пропонується актуальне нормативно правове забезпечення та судова практика.

ОРГАНИ ВІЙСЬКОВОЇ ЮСТИЦІЇ

- ВІЙСЬКОВА СЛУЖБА ПРАВОПОРЯДКУ
- ВІЙСЬКОВА ПРОКУРАТУРА
- ПРОБЛЕМАТИКА ВІЙСЬКОВИХ СУДІВ
- НОРМАТИВНЕ-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
- ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ

Укладачі:

Копотун Ігор Миколайович — доктор юридичних наук, професор, Заслужений юрист України, головний науковий співробітник науково-дослідної лабораторії з проблем запобігання кримінальним правопорушенням Донецького державного університету внутрішніх справ;

Коропатнік Ігор Михайлович — доктор юридичних наук, професор, начальник кафедри правового забезпечення Військового інституту Національного університету імені Тараса Шевченка, полковник юстиції;

Микитюк Микола Андрійович — доктор юридичних наук, доцент, професор спеціальної кафедри №1 Інституту Управління державної охорони України Київського національного університету імені Тараса Шевченка, полковник;

Павлюк Олександр Олексійович — начальник штабу-заступник командувача Сухопутніх військ Збройних сил України, кандидат військових наук, генерал-лейтенант;

Пасіка Сергій Петрович — кандидат юридичних наук, старший науковий співробітник, провідний науковий співробітник Науково-дослідного центру Військового інституту Київського національного університету імені Тараса Шевченка;

Петков Сергій Валерійович — доктор юридичних наук, професор, професор кафедри публічного та приватного права Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського.

- О 64** **Органи військової юстиції:** військова служба правопорядку, військова прокуратура, проблематика військових судів, нормативне-правове забезпечення, особливості функціонування під час воєнного стану / укл.: Копотун І. М., Коропатнік І. М., Микитюк М. А., Павлюк О. О., Пасіка С. П., Петков С. В. — Київ. ВД «Професіонал», 2023. — 586 с.

ISBN 978-611-01-2878-0

Органи військової юстиції є важливим фактором обороноздатності країни, який об'єднує правоохоронну функцію і функцію правосуддя у секторі безпеки і оборони.

У самому загальному вигляді це діяльність військової поліції, військової прокуратури, військових судів, як цілісного механізму, що діє в межах спеціального законодавства.

Такі особливості делегують певні права відмінності від юстиції, так би мовити, цивільної. Тобто військова юстиція — це окрема правова система, яка застосовується до військовослужбовців, а в деяких випадках — і до цивільних осіб, діяльність яких тісно пов'язана зі збройними силами.

Головною метою військової юстиції є збереження дисципліни, належного порядку в збройних силах та забезпечення їх боездатності. Структури, правила та процедури, що застосовуються у військовій юстиції, можуть суттєво відрізнятися від цивільних аналогів. У багатьох випадках військова юстиція функціонує як окрема система правосуддя з більш суворими правилами та процедурами, направленими на забезпечення внутрішньої дисципліни та боездатності збройних сил.

Пропоноване видання надає читачам сучасне уявлення про загальне становище військової юстиції в Україні, з урахуванням ретроспективи, реформування у бік стандартів НАТО. Особливості діяльності під час воєнного стану та активних бойових дій, поступової деокупації країни також знайшли своє відображення. Пропонується актуальне нормативно правове забезпечення та судова практика.

ВСТУП

Органи військової юстиції у доктринальному розумінні є важливим фактором обороноздатності країни, який об'єднує правоохоронну функцію і функцію правосуддя у секторі безпеки і оборони.

У самому загальному вигляді це діяльність військової поліції, військової прокуратури, військових судів, як цілісного механізму, що діє в межах спеціального законодавства.

Тобто слід розуміти – всі питання безпеки і оборони дуже специфічні. Наприклад, із суб'єктної сторони мають бути задіяні особи, які належить до цієї сфери безпеки і оборони. Виникають ситуації, коли цивільні особи не можуть бути допущені до виконання певних обов'язків, вони не повинні виконувати визначені законом обов'язки з ризиком для свого життя, як це притаманне військовослужбовцям.

Такі особливості делегують певні правові відмінності від юстиції, так би мовити, цивільної. Тобто **військова юстиція** – це окрема правова система, яка застосовується до військовослужбовців, а в деяких випадках – і до цивільних осіб, діяльність яких тісно пов'язана зі збройними силами.

Головною метою військової юстиції є збереження дисципліни, належного порядку в збройних силах та забезпечення їх боєздатності. Структури, правила та процедури, що застосовуються у військовій юстиції, можуть суттєво відрізнятися від цивільних аналогів. У багатьох випадках військова юстиція функціонує як окрема система правосуддя з більш суворими правилами та процедурами, направленими на забезпечення внутрішньої дисципліни та боєздатності збройних сил.

За певних обставин, теоретично, це може порушувати питання цивільного контролю над збройними силами, дотримання міжнародних стандартів прав людини, таких як гарантії справедливого правосуддя. Саме із таких підстав в Україні були свого часу ліквідовані військові суди, військова прокуратура, а військова служба правопорядку так й не вийшла на рівень повноцінної військової поліції.

У друкованих матеріалах DCAF (Вашакмадзе М. Особливості військової юстиції : практичне керівництво / Міндія Вашакмадзе – Женева : DCAF, 2018) , було зазначене:

«Більшість сучасних систем військової юстиції були створені багато років тому і значно змінилися за цей час. Конфлікт через те, що системи військової юстиції працюють паралельно з цивільними, ґрунтується на загальноприйнятій думці, що цивільні судді зазвичай не мають необхідного досвіду у військових справах. Основним обґрунтуванням існування спеціалізованої судової системи є унікальний характер військового життя, де дисципліна, організація та ієрархія відіграють вирішальну роль. Ці принципи є фундаментальними для підтримання боєздатності та боєготовності збройних сил. Справи мають розглядатися швидко, а покарання за певні правопорушення можуть бути досить суворими.»

Пропоноване видання надає читачам сучасне уявлення про загальне становище військової юстиції в Україні, з урахуванням ретроспективи, реформування у бік стандартів НАТО. Особливості діяльності під час воєнного стану та активних бойових дій, поступової деокупації країни також знайшли своє відображення. Пропонується актуальне нормативно правове забезпечення та судова практика.

Певним чином будуть визначені дискусійні та наукові підходи, порівняння юстиції військової та цивільної, перспективи розвитку військової юстиції в Україні.

Це видання буде в нагоді як для практикуючих правників, так й для здобувачів юридичної освіти і їх викладачів, військовослужбовців, військовозобов'язаних, військових прокурорів, суддів, службовців військової служби правопорядку, адвокатів, службових осіб державних органів та місцевого самоврядування, правозахисникам.

ЗАГАЛЬНІ ПИТАННЯ ВІЙСЬКОВОЇ ЮСТИЦІЇ

Повномасштабна воєнна агресія РФ в Україні, гібридні воєнні дії РФ в Україні з 2014 року до моменту цієї агресії будуть певно відправним періодом у змінах в правових підходах до понять і завдань юстиції у сфері безпеки і оборони. І не тільки України, але й країнах ЄС перш за все, а також країнах НАТО в цілому. Тобто у глобальному контексті.

До 2013 року загальносвітова тенденція у цій сфері була обумовлена двома чинниками. По-перше, майже загальна тенденція щодо передачі судових повноважень від судів військових до цивільних судів. По-друге, звуження сфери військових судів там, де вони залишилися.

Такі тенденції були обумовлені рухом у бік ревізії та реформування військової юстиції в сенсі підвищення ефективності та сумісності з міжнародними гарантіями прав людини.

Саме в цей період такі міжнародні структури як Спеціальний доповідач ООН з питань незалежності судової влади та Робоча група ООН з безпідставних затримань наполегливо рекомендують всіляко обмежувати військову юрисдикцію. Основними підставами для подібних рекомендацій є сучасні тенденції розвитку міжнародного права, спрямованих на заборону судів над цивільними особами у військових трибуналах, а також наявна позиція Комітету ООН з прав людини та актуальні практики Європейського суду з прав людини (ЄСПЛ).

Так в своєму звіті від 7 серпня 2013 року Спеціальний доповідач ООН з питань незалежності суддів та адвокатів назвав певні обмеження щодо судового розгляду цивільних справ у військових судах: «Судовий розгляд цивільних справ у військових судах повинен суворо обмежуватись винятковими справами стосовно цивільних осіб, прирівняних до військовослужбовців в силу їх функцій та/або географічної присутності, які підозрюються у скоєнні правопорушення поза територією держави, через що регулярні суди (місцеві або держави походження) не можуть взяти участь у судовому розгляді».

У свою чергу в загальному коментарі 32 до статті 14 Міжнародного пакту про громадянські та політичні права (1966) Комітет ООН з прав людини зазначив: «Положення статті 14 застосовуються до всіх судів та трибуналів, що належать до сфери дії цієї статті, як загальної юрисдикції, так і спеціалізованих, цивільних чи військових. Комітет зазначає, що у багатьох країнах існують військові або спеціальні суди, які судять цивільних осіб. Хоча Пакт не забороняє суд над цивільними особами у військових або спеціальних судах, він вимагає, щоб такі суди повністю відповідали вимогам статті 14 і її гарантії не могли обмежуватись або змінюватись через військовий або особливий характер зазначеного суду. Комітет також зазначає, що суд над цивільними особами у військових або спеціальних судах може викликати серйозні перешкоди для справедливого, неупередженого та незалежного здійснення правосуддя. Тому важливо вжити всіх необхідних заходів для того, щоб такі суди проходили в умовах, які справді забезпечують повні гарантії, передбачені у статті 14. Суди над цивільними особами, що проводяться військовими або спеціальними судами, мають бути винятковими, тобто обмежуватися випадками, коли держава-учасниця може довести, що такий судовий процес є необхідним і виправданим об'єктивними та серйозними причинами і стосується конкретного класу осіб та правопорушень, які не в змозі розглянути звичайні цивільні суди.».

Слід визначати **зону відповідальності військової юрисдикції**. У загальному вигляді тут можливі наступні варіанти:

статусна юрисдикція – охоплює всіх військовослужбовців;

службова юрисдикція – охоплює кримінальні правопорушення щодо військового обов'язку і військової служби;

юрисдикція військових і воєнних злочинів – охоплює лише злочини воєнного характеру та інші злочини, скоєні військовослужбовцями.

Звичай національні правові системи використовують комбінації із вказаних юрисдикцій.

Військова юрисдикція, що ґрунтується на статусі, означає, що всіх військовослужбовців та особовий склад зі схожим статусом (у деяких країнах існують мілітаризовані сили безпеки та поліції, які однаково

підпадають під військову юрисдикцію) судять військові суди незалежно від скоєного правопорушення.

Юрисдикція, пов'язана зі службою, означає, що військові суди розглядають усі правопорушення, пов'язані з військовим життям та функціонуванням військової установи. Зв'язок зі службою може мати різні способи та/або наслідки для внутрішнього правового порядку.

Як відомо не існує загальноприйнятого визначення суто військових злочинів. Воно може різнитися залежно від країни, і юрисдикція військових судів рідко ґрунтується лише на концепції суто військових злочинів.

В той саме час серйозні порушення прав людини, виключені з військової юрисдикції, також мають бути виключені зі списку суто військових злочинів. Перелік таких порушень має бути якомога більш вичерпним. Немає жодних підстав включати катування у сферу військової юрисдикції та не включати, наприклад, позасудові вбивства, скоєні особовим складом збройних сил.

Головною вадою військової юстиції вважалась недостатня її відкритість, брак цивільного контролю в цьому секторі сфери безпеки і оборони. Багато країн у Європі, зокрема й Україна пішли шляхом ліквідації окремих структур військової юстиції. Так в Україні у 2010 році були ліквідовані військові суди, а у 2012 році й військова прокуратура. Їх функції були покладені на цивільні аналогічні структури.

При ліквідації майже усієї військової юстиції в Україні окрім «загальноєвропейських» підстав – відкритість судового процесу, доступ до правосуддя, дотримання прав людини, верховенство права у самому широкому розумінні, ініціатори ліквідації наполягали, що військові суди не потрібні, оскільки армія не затребувана, адже воювати немає з ким.

Отже, 14 вересня 2014 року Указом Президента України В. Януковича № 900/2010 «Про ліквідацію військових апеляційних та військових місцевих судів» із посиланням на 23 частини першої статті 106 Конституції України, статті 19 та пункту 4 розділу XIII «Перехідні положення» Закону України «Про судоустрій і статус суддів» мережа військових судів була ліквідована повністю. Хоча слід зауважити, що ліквідаційні процеси у військовому судочинстві починалися із 2004 року і ліквідація окремих військових судів вже

здійснювалась Указами Президента від 19 жовтня 2004 року № 1262 «Про ліквідацію окремих військових місцевих судів та внесення змін до мережі і кількісного складу суддів військових апеляційних та військових місцевих судів», від 6 липня 2006 року № 599 «Про ліквідацію окремих військових апеляційних та військових місцевих судів, внесення змін до мережі і кількісного складу суддів військових апеляційних та військових місцевих судів», від 4 вересня 2006 року № 730 «Про ліквідацію військового місцевого суду та внесення змін до Указу Президента України від 30 серпня 2001 року № 769».

У 1991 році, після проголошення Україною незалежності, почався сучасний період історії української прокуратури. Україна першою серед колишніх радянських республік 5 листопада 1991 року прийняла Закон «Про прокуратуру», в якому були визначені завдання, функції та повноваження органів прокуратури. Слід відзначити, що Закон у своїй першій редакції не передбачав існування військових прокуратур.

Законом України про внесення змін до Закону України «Про прокуратуру» від 26 листопада 1993 року № 3662-ХІІ стаття 13 була доповнена положеннями щодо військових прокуратур в системі органів прокуратури України. Раніше Постановою Верховної Ради України від 30 січня 1992 року № 2076-ХІІ «Про підпорядкування військових прокуратур» з 1 лютого 1992 року військові прокуратури на території України підпорядковано Генеральному прокурору України, до цього зазначені прокуратури підпорядковувались Головному військовому прокурору Союзу РСР.

В Україні військові прокурори (військові прокуратури, як штатно-структурні одиниці) функціонували у статусі спеціальних прокурорів (прокуратур) з 1992 по 2012 рік, відповідно до ЗУ «Про прокуратуру».

Але у зв'язку із прийняттям 13 квітня 2012 року ЗУ «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв'язку з прийняттям Кримінального процесуального кодексу України» положення, що стосувались військових прокуратур були виключені із ЗУ «Про прокуратуру».

Отже, через кілька місяців у 2012 році військові прокуратури як інститут були скасовані за відсутності необхідності в них. Головне управління військових прокуратур, в складі Генеральної прокуратури

України, було ліквідовано 11.07.2012, а на його базі з'являється Головне управління нагляду за додержанням законів у воєнній сфері.

Таким чином, станом на початок воєнної агресії РФ проти України у 2014 році військова юстиція в країні була представлена лише **Військовою службою правопорядку у Збройних Силах України (ВСП)** — спеціальне правоохоронне формування у складі Збройних Сил України. Військова служба правопорядку у Збройних Силах України (ВСП) почала формуватися відповідно до Закону України «Про Військову службу правопорядку у Збройних Силах України», ухваленого Верховною Радою України 7 березня 2002 року.

**УКАЗ
ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ**

**Про ліквідацію військових апеляційних
та військових місцевих судів**

Відповідно до пункту 23 частини першої статті 106 Конституції України, статті 19 та пункту 4 розділу XIII «Перехідні положення» Закону України «Про судоустрій і статус суддів»

постановляю:

1. Ліквідувати:

військовий апеляційний суд Центрального регіону;
військовий апеляційний суд Військово-Морських Сил;
військовий місцевий суд Дніпропетровського гарнізону;
військовий місцевий суд Житомирського гарнізону;
військовий місцевий суд Київського гарнізону;
військовий місцевий суд Львівського гарнізону;
військовий місцевий суд Миколаївського гарнізону;
військовий місцевий суд Одеського гарнізону;
військовий місцевий суд Рівненського гарнізону;
військовий місцевий суд Севастопольського гарнізону;
військовий місцевий суд Сімферопольського гарнізону;
військовий місцевий суд Ужгородського гарнізону;
військовий місцевий суд Харківського гарнізону;
військовий місцевий суд Хмельницького гарнізону;
військовий місцевий суд Черкаського гарнізону.

2. Кабінету Міністрів України забезпечити фінансування заходів, пов'язаних із реалізацією цього Указу.

3. Визнати такими, що втратили чинність:

Указ Президента України від 30 травня 1998 року № 572 «Про мережу та кількісний склад військових судів України»

Указ Президента України від 30 серпня 2001 року № 769 «Про утворення військових апеляційних та військових місцевих судів і затвердження їх мережі»;

Указ Президента України від 19 жовтня 2004 року № 1262 «Про ліквідацію окремих військових місцевих судів та внесення змін до мережі і кількісного складу суддів військових апеляційних та військових місцевих судів»;

Указ Президента України від 6 липня 2006 року № 599 «Про ліквідацію окремих військових апеляційних та військових місцевих судів, внесення змін до мережі і кількісного складу суддів військових апеляційних та військових місцевих судів»;

Указ Президента України від 4 вересня 2006 року № 730 «Про ліквідацію військового місцевого суду та внесення змін до Указу Президента України від 30 серпня 2001 року № 769».

4. Цей Указ набирає чинності з 15 вересня 2010 року, але не раніше дня його опублікування.

Президент України

м. Київ, 14 вересня 2010 року

№ 900/2010

В.ЯНУКОВИЧ

ЗАКОН УКРАЇНИ

{Закон втратив чинність на підставі Закону № 1697-VII 1697-18 від 14.10.2014, ВВР, 2015, № 2-3, ст.12}

Про внесення змін і доповнень до Закону України «Про прокуратуру»

*(Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1993, № 50, ст.474)
(Вводиться в дію Постановою ВР № 3663-XII 3663-12 від 26.11.93, ВВР, 1993, № 50, ст.475)*

Верховна Рада України постановляє:

Внести до Закону України «Про прокуратуру» 1789-12 (Відомості Верховної Ради України, 1991 р., № 53, ст.793; 1993 р., № 22, ст.229) такі зміни і доповнення:

1. Пункт 6 частини першої статті 5 викласти в такій редакції: «б) нагляд за додержанням законів органами військового управління, військовими об'єднаннями, з'єднаннями, частинами, підрозділами, установами і військовими навчальними закладами та посадовими особами Збройних Сил, Прикордонних військ, Національної гвардії, Управління державної охорони, Служби безпеки України та інших військових формувань, дислокованих на території України».

2. Частину першу статті 12 викласти в такій редакції:

«Прокурор розглядає заяви і скарги про порушення прав громадян та юридичних осіб, крім скарг, розгляд яких віднесено до компетенції суду».

3. Статтю 13 викласти в такій редакції:

«Стаття 13. Система органів прокуратури

Систему органів прокуратури становлять: Генеральна прокуратура України, прокуратури Республіки Крим, областей, міст

Києва і Севастополя (на правах обласних), міські, районні, міжрайонні, інші прирівняні до них прокуратури, а також військові прокуратури.

До органів військових прокуратур належать військові прокуратури регіонів і військова прокуратура Чорноморського флоту та Військово-Морських Сил України (на правах обласних), військові прокуратури гарнізонів (на правах міських).

Штатна чисельність органів прокуратури України в межах фонду заробітної плати затверджується Генеральним прокурором України».

4. Частину другу статті 14 викласти в такій редакції:

«Структуру Генеральної прокуратури України та Положення про її структурні підрозділи затверджує Генеральний прокурор України».

5. Частину другу статті 19 викласти в такій редакції:

«Перевірка виконання законів проводиться за заявами та іншими повідомленнями про порушення законності, що вимагають прокурорського реагування, а за наявності приводів – також з власної ініціативи прокурора. Прокуратура не підміняє органи відомчого управління та контролю і не втручається у господарську діяльність, якщо така діяльність не суперечить чинному законодавству».

6. У статті 20:

пункт 1 частини першої викласти в такій редакції:

«1) безперешкодно за посвідченням, що підтверджує займану посаду, входити у приміщення державних органів, органів місцевого та регіонального самоврядування, об'єднань громадян, підприємств, установ та організацій незалежно від форм власності, підпорядкованості чи приналежності, до військових частин, установ без особливих перепусток, де такі запроваджено; мати доступ до документів і матеріалів, необхідних для проведення перевірки, в тому числі за письмовою вимогою, і таких, що містять комерційну чи банківську таємницю або конфіденційну інформацію. Письмово вимагати подання в прокуратуру для перевірки зазначених документів та матеріалів, видачі необхідних довідок, в тому числі щодо операцій і рахунків юридичних осіб та інших організацій, для вирішення питань, пов'язаних з перевіркою»;

пункт 3 частини першої викласти в такій редакції:

«3) вимагати від керівників та колегіальних органів проведення перевірок, ревізій діяльності підпорядкованих і підконтрольних

підприємств, установ, організацій та інших структур незалежно від форм власності, а також виділення спеціалістів для проведення перевірок, відомчих і позавідомчих експертиз».

7. Доповнити статтю 29 частиною третьою такого змісту:

«Здійснюючи нагляд, прокурор вживає заходів до узгодження дій правоохоронних органів у боротьбі із злочинністю».

8. Статтю 35 викласти в такій редакції:

«Стаття 35. Повноваження прокурора

Прокурор може вступити у справу в будь-якій стадії процесу, якщо цього вимагає захист конституційних прав громадян, інтересів держави та суспільства, і зобов'язаний своєчасно вжити передбачених законом заходів до усунення порушень закону, хоч би від кого вони виходили. Прокурор має рівні права з іншими учасниками судового засідання.

Обсяг і межі повноважень прокурора, який бере участь у судовому процесі, визначаються цим Законом та процесуальним законодавством України».

9. Доповнити Закон статтею 46-1 такого змісту:

«Стаття 46-1. Кадри органів військової прокуратури

Військовими прокурорами і слідчими призначаються громадяни України з числа офіцерів, які проходять військову службу або перебувають у запасі і мають вищу юридичну освіту.

Військовослужбовці військових прокуратур у своїй діяльності керуються Законом України «Про прокуратуру» 1789-12 і проходять службу відповідно до Закону України «Про загальний військовий обов'язок і військову службу» 2232-12 та інших законодавчих актів України, якими встановлено правові та соціальні гарантії, пенсійне, медичне та інші види постачання і забезпечення, передбачені законодавством для осіб офіцерського складу Збройних Сил України».

10. Статтю 49 після частини третьої доповнити новою частиною такого змісту:

«Слідчі прокуратури забезпечуються жилою площею місцевими органами влади в першочерговому порядку. Їм також надається 50-процентна знижка плати за займане ними та членами їх сімей житло, комунальні послуги (водопостачання, газ, електрична та теплова енергія) і користування квартирним телефоном».

У зв'язку з цим частини четверту, п'яту і шосту вважати відповідно частинами п'ятою, шостою та сьомою.

11. У статті 50:

частину другу доповнити реченням такого змісту: «Така ж відповідальність настає в разі вчинення зазначених правопорушень щодо пенсіонера з числа працівників прокуратури або членів його сім'ї і близьких родичів у зв'язку з виконанням ним службових обов'язків у минулому»;

доповнити статтю після частини другої новою частиною такого змісту:

«Збитки, заподіяні знищенням або пошкодженням майна прокурору, слідчому чи пенсіонеру з числа прокурорсько-слідчих працівників, членам їх сімей і близьким родичам у зв'язку з виконанням працівником прокуратури службових обов'язків, відшкодовуються державою в повному розмірі за рахунок державного бюджету»;

частину четверту після слова «сім'ї» доповнити словами «або утриманням», а після слів «за останньою посадою» доповнити словами «і призначається пенсія у зв'язку з втратою годувальника в розмірі його місячного посадового окладу».

У зв'язку з доповненням статті новою частиною вважати частини третю, четверту, п'яту і шосту відповідно частинами четвертою, п'ятою, шостою і сьомою.

12. Доповнити Закон статтею 50-1 такого змісту:

«Стаття 50-1. Пенсійне забезпечення працівників прокуратури

Працівники прокуратури, яким присвоєні класні чини, із стажем роботи в органах прокуратури 20 років і більше мають право на пенсійне забезпечення за вислугу років.

Пенсії за вислугу років призначаються:

а) слідчим працівникам незалежно від віку з вислугою не менше 20 років на посадах слідчого, начальника або заступника начальника слідчого підрозділу (відділу, частини), що безпосередньо займається провадженням попереднього слідства, – у розмірі 50 відсотків місячного заробітку. За кожний рік вислуги понад 20 років пенсія збільшується: на слідчій роботі – на три відсотки, а на будь-якій прокурорській посаді – на два відсотки заробітку, з якого обчислюється пенсія;

б) працівникам, які займають прокурорські посади, перелічені у статті 56 цього Закону, після досягнення 55 років чоловіками і 50 років жінками з вислугою на цих посадах не менше 20 років – у розмірі 50 відсотків місячного заробітку. За кожний рік вислуги понад 20 років пенсія збільшується на два відсотки цього заробітку;

в) працівникам, зазначеним у пунктах «а» та «б» частини другої цієї статті, які не мають вислуги 20 років, якщо стаж служби в органах прокуратури становить не менше 12 років, після досягнення чоловіками 60 років при загальному стажі роботи 25 років і більше, а жінками – 55 років при загальному стажі роботи 20 років і більше – у розмірі, пропорційному кількості повних років роботи на прокурорсько-слідчих посадах з розрахунку 50 відсотків місячного заробітку за 20 років вислуги. За кожний рік загального стажу понад 25 років для чоловіків і 20 років – для жінок пенсія збільшується на один відсоток місячного заробітку, з якого вона обчислюється.

Особам, які брали участь у ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи і віднесені до категорії 1, розмір пенсії за вислугу років збільшується на 10 відсотків, а віднесеним до категорій 2, 3 і 4, – на п'ять відсотків відповідного заробітку.

Загальний розмір пенсії за вислугу років, обчислений згідно з цією статтею, не може перевищувати 75 відсотків відповідного заробітку, а особам, які брали участь у ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи і віднесені до категорії 1, – 85 відсотків, до категорії 2, – 80 відсотків.

До стажу роботи, що дає право на пенсію за вислугу років, зараховується:

слідчим працівникам (пункт «а» частини другої цієї статті) – час роботи в органах прокуратури, в тому числі військової прокуратури, на посадах слідчого, начальника або заступника начальника слідчого підрозділу (відділу, частини), що безпосередньо займається провадженням попереднього слідства; робота на зазначених посадах в органах внутрішніх справ і Служби безпеки України по безпосередньому провадженню попереднього слідства; частково оплачувана відпустка жінкам по догляду за дитиною до досягнення нею трьох років;

прокурорським працівникам (пункт «б» частини другої цієї статті) – час роботи на прокурорських посадах, перелічених у статті

Зміст

ВСТУП	3
ЗАГАЛЬНІ ПИТАННЯ ВІЙСЬКОВОЇ ЮСТИЦІЇ	5
УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ «Про ліквідацію військових апеляційних та військових місцевих судів»	10
ЗАКОН УКРАЇНИ «Про внесення змін і доповнень до Закону України "Про прокуратуру"»	12
ПОСТАНОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ «Про підпорядкування військових прокуратур»	19
ЗАКОН УКРАЇНИ «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв'язку з прийняттям Кримінального процесуального кодексу України»	21
ВІЙСЬКОВА ПРОКУРАТУРА ПІД ЧАС РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ 2014-2023	91
ЗАКОН УКРАЇНИ «Про внесення змін до Закону України «Про прокуратуру» щодо утворення військових прокуратур» ...	96
НАКАЗ ГЕНЕРАЛЬНОЇ ПРОКУРАТУРИ УКРАЇНИ від 29.08.2014 № 12гн «Про особливості діяльності військових прокуратур»	101
ЗАКОН УКРАЇНИ «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо першочергових заходів із реформи органів прокуратури»	114
НАКАЗ ОФІСУ ГЕНЕРАЛЬНОГО ПРОКУРОРА від 22.11.2021 № 370 «Про особливості організації діяльності спеціалізованих прокуратур у військовій та оборонній сфері». 156	
ВІЙСЬКОВА СЛУЖБА ПРАВОПРЯДКУ У ЗБРОЙНИХ СИЛАХ УКРАЇНИ	166
ЗАКОН УКРАЇНИ «Про Військову службу правопорядку у Збройних Силах України»	172

ЗАКОН УКРАЇНИ «Про Статут внутрішньої служби Збройних Сил України»	194
ЗАКОН УКРАЇНИ «Про Статут гарнізонної та вартової служб Збройних Сил України»	428
НАКАЗ МІНІСТЕРСТВА ОБОРОНИ УКРАЇНИ від 04.08.2021 № 224 «Про затвердження Інструкції з організації охорони та захисту військового майна, яке знаходиться на території державних підприємств, що належать до сфери управління Міністерства оборони України, підрозділами Військової служби правопорядку у Збройних Силах України»	559
ПОСТАНОВА КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ від 18 січня 2003 р. № 83 «Про затвердження Правил застосування спеціальних засобів військовослужбовцями Військової служби правопорядку у Збройних Силах України під час здійснення службових обов'язків»	567
ПРОБЛЕМАТИКА ВІЙСЬКОВИХ СУДІВ. ПЕРСПЕКТИВИ ВІЙСЬКОВОЇ ЮСТИЦІЇ В УКРАЇНІ	578

НАВЧАЛЬНО-ПРАКТИЧНЕ ВИДАННЯ

ОРГАНИ ВІЙСЬКОВОЇ ЮСТИЦІЇ

- ВІЙСЬКОВА СЛУЖБА ПРАВОПОРЯДКУ
- ВІЙСЬКОВА ПРОКУРАТУРА
- ПРОБЛЕМАТИКА ВІЙСЬКОВИХ СУДІВ
- НОРМАТИВНЕ-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
- ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ПІД ЧАС
ВОЄННОГО СТАНУ

Оригінал-макет підготовлено
ТОВ Видавничий дім «Професіонал»

Підписано до друку 29.03.2023. Формат 60x84 1/16.
Друк цифровий. Папір офсетний. Гарнітура Times New Roman.
Умовн. друк. арк. 36,6.

ТОВ «Видавничий дім «Професіонал»

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до державного реєстру видавців, виготівників
і розповсюджувачів видавничої продукції
серія ДК № 1533

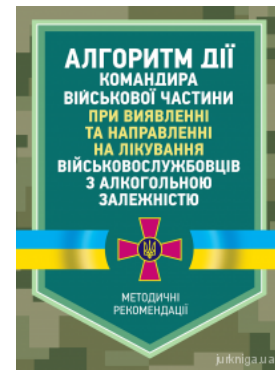
Книги, які можуть вас зацікавити

Військове документування та діловодство

Воєнна комп'ютерна інженерія: логіка та криптосистема

Алгоритм дії командира військової частини при виявленні та направленні на лікування військовослужбовців з алкогольною залежністю

Службові розслідування: у Збройних Силах України, у Національній гвардії України, у Державній прикордонній службі України

Закон України "Про соціальний і правовий захист військово-службовців та членів їх сімей". Алерта

Статуті Збройних сил України. Збірник законів. Алерта

Перейти до галузі права
Військове право

[Перейти на сайт](#) →